

क्र.का.४/प्र.क्र.११३८/२००३/१४३५-८०
नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक,
महाराष्ट्र राज्य, एवं यांचे कायांलय, पुणे १
दिनांक :- २६ / ०९ / २००३.

प्रति,

- १) सर्व नोंदणी उपमहानिरीक्षक व मुद्रांक उपनियंत्रक.
- २) सर्व सह जिल्हा नियंत्रक.
- ३) दुव्यम निवेदक व प्रशस्तकीय अधिकारी, मुंबई / बांद्रा.

विषय :- आपकर अधिनियम १९६१ मधील तरतुदीनुसार दस्तऐवजामध्ये
स्थायी खाते क्रमांक (PAN) नमूद करून घेणवाचत.

संदर्भ :- या कायांलयाचे परिपत्रक क्र.का.४/प्र.क्र.२०५२/६८९-७४३,
दि. २४/८५/१९००.

आपले लक्ष या कायांलयाचे संदर्भार्थीन परिपत्रकाकडे घेण्यांत वेत आहे. या परिपत्रकासोबत सैंटल बोर्ड ऑफ डायरेक्ट टैक्सेस, नवी दिल्ली यांचेकडील दि. ०९/१०/१९९८ रोजीचे अधिसूचनाची प्रत यांच्या साहितीमाती व आवश्यक त्या कांपैकलीसाठी काटविण्यात आलेली आहे. तसेच या परिपत्रकातील सूचनांचे सर्व नोंदणी अधिकारी यांनी काटकारपणे प्रालग करावे असे आर्द्धशत काळे आहे.

तांत्रिक उपरोक्त तरतुदीचे पालन नोंदणी अधिकाऱ्याकडून केले जाव नसल्याची काव या कायांलयाचे निवर्णनास आली आहे. ही वाव गंभीर घरुपाची आहे. यात कर्तव्य कम्पू करण्याच्या आयकर अधिनियम १९६१ चे कालम २७२ - बी नुसार १०,०००/- रुपये दंडाची तरतूद आहे.

तरी आपल्या अधिनियम असलेल्या सर्व नोंदणी अधिकाऱ्यांना स्थानीलप्रमाणे पुनर्नुवळना पेण्यांत याच्यात.

a) आपकर अधिनियम १९६१ चे कालम २३९ - अ पोट कालम (५) मधील खंड (सी) व आपकर नियम १९६२ चे नियम ११४ (बी) मधील तरतुदीनुसार ह. ५, लागू व त्यापेक्षा अधिक मृत्युचे खुरेदी-विक्री / नस्तातरणाच्या टक्कागेबजामध्ये लिहून घेणार व लिहून देणार यांचा आयकर कायद्याकडीची दिलेला स्थायी खाते क्रमांक (PAN येत) अपक्री जनरल रिजिस्टर नंबर (G.R) नमूद करून यांची आवश्यक आहे. हे नंबर उपलक्ष्य नसल्यास फोर्म नं. ६० भर्ये घोषणापत्र घेणे अनिवार्य केलेल आहे. तरेच नियम ११४- सी नुसार यांची इतरांकाबत फॉर्म नंबर ६१, घर्ये घोषणापत्र घेणे आवश्यक आहे. नियम ११४-डी अन्वय दस्ताचा मार्गितो घ कोर्म नं. ६० व ६१ भर्ये घेतलेले घोषणापत्र संबंधित आयकर संदीलक (अन्वेषण) यांच्याकडे पाठविणे आवश्यक आहे.

b) उक्त नोंदणी कराऱ्याची योग्य घेण ; जी आय आहे, नंबर दस्तावत नमूद असलायाची खात्री करणे अवका फोर्म नं. ६० व ६१ घर्ये घोषणापत्र घेण्याची जबाबदारी दुव्यम निवेदक याची आहे यात कर्तव्य कासूर कराऱ्याचा नोंदणी अधिकाऱ्याविलिङ्ग शिसाभेगार्थी कायद्याची कैली जाईल याची सर्व संबंधितांना घमज द्यावी.

१३०८/१००
नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक.
महाराष्ट्र राज्य, एवं यांचे कायांलय, पुणे १